

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2014. godinu**

Sarajevo, mart 2015.

**Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902, fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: info@komvp.gov.ba; Web: www.komvp.gov.ba**

**Izveštaj o radu
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu
/Skracena varzija/**

I – Uvod

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98, 36/99, 33/04 i 92/13), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana, koji se imenuju na mandat od pet godina. Trenutno, zbog odlasaka jednog člana u penziju i prelaska jednog člana na drugo zaposlenje, Komisija ima zakonom utvrđen kvorum od predsjednika i dva člana. Zbog isteka mandata Komisija se blagovremeno, u više navrata, pisano obratila nadležnim federalnim organima i tražila da se izvrši razrješenje i imenovanje članova Komisije, zbog isteka mandata, ali to nije učinjeno. Konkurs za izbor članova Komisije, koji je Predsjednik, uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH raspisao koncem 2013. godine do sada nije okončan.

U cilju prevazilaženja ove situacije koja je ozbiljno ugrožavala funkcionisanje tržišta kapitala Komisija se urgentno obratila nadležnim zakonodavnim i izvršnim organima Federacije BiH i OHR-u. U novembru 2013. godine na prijedlog Vlade Federacije BiH, Parlament Federacije BiH usvojio je Autentično tumačenje člana 5. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire objavljeno u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 92/13, od 22. 11. 2013. godine, čime je omogućen kontinuitet odlučivanja Komisije do konačnog imenovanja novih članova na osnovu raspisanog konkursa. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta Zakona i primjenjuje se od stupanja na snagu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire iz 1998. godine. Nadležni sudovi u postupcima povodom akata Komisije primjenjuju navedeno Autentično tumačenje Zakona, odnosno integralni tekst Zakona.

Na tržištu vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine uspostavljene su institucije, potrebna infrastruktura i regulativa koja omogućava funkcionisanje tržišta. Tržište kapitala se još uvijek nalazi u fazi tranzicije i nedovoljne razvijenosti, a uzroci su mali obim prometa, nedostatak investitora na tržištu, nedovoljna javna ponuda vrijednosnih papira zbog nerazvijenosti realnog sektora privrede i zastoj procesa privatizacije, te podijeljenost tržišta na entitete.

Ponuda tržišnog materijala i vrijednosnih papira je ograničena na dionice privrednih društava, a zatim na državne obveznice, odnosno obveznice Federacije, koje su emitovane po osnovu unutrašnjeg duga i stare devizne štednje. Emisije novih vrijednosnih papira, posebno emisije javnom ponudom dionica u svrhu finansiranja novih projekata, poslovanja i razvoja dioničkih društava, su rijetke. Interes dioničkih društava za pribavljanje dodatnog kapitala putem emisija novih dionica je nedovoljan, više su okrenuti finansiranju putem kreditiranja kod banaka, a sve to ukazuje na bankocentričnost našeg tržišta kapitala. Registracija i promet vrijednosnih papira funkcionišu u potpunosti elektronskim putem u dematerijalizovanom obliku, uz informatičku podršku. U tom smislu uspostavljeni su elektronski sistemi trgovanja na berzi, registracije emitenata u Komisiji i registracije vrijednosnih papira i njihovih vlasnika u Registu vrijednosnih papira u Federaciji BiH. U registru emitenata vrijednosnih papira

upisana su 629 emitenta. Pored toga, kao emitenti vrijednosnih papira vode se tri općine i 11 zatvorenih investicijskih fondova. Na dan 31.12.2014. godine broj domaćih vlasnika vrijednosnih papira iznosi 333.846, a stranih fizičkih i pravnih lica 5.008. Ukupno broj vlasnika vrijednosnih papira pravnih i fizičkih lica registrovanih u Registru vrijednosnih papira iznosi 338.854.

Ukupan promet na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira u 2014. godini iznosio je 618.943.522,61 KM, što je više za 152,39% u odnosu na vrijednost ostvarenu u 2013. godini. Zbog navedenih problema i nedovoljnog prometa došlo je do teškoća u poslovanju i reduciranja aktivnosti na tržištu, smanjenja broja brokerskih kuća, njihovih poslovnih jedinica i broja uposlenih.

U oblasti industrije fondova i kolektivnog investiranja u Federaciji BiH je osnovano 11 zatvorenih fondova i sedam otvorenih investicijskih fondova, kojima upravlja 12 društava za upravljanje fondovima. Ukupan broj dioničara fondova na dan 31.12.2014. godine iznosi 201.024. Iz podataka o poslovanju prezentiranih u izvještaju može se zaključiti da je deset društava za upravljanje poslovalo pozitivno, a dva društva negativno. Dva zatvorena fonda i četiri otvorena fonda ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je devet zatvorenih fondova, kao i tri otvorena fonda poslovalo negativno.

Društva za upravljanje fondovima nedovoljno su angažovana kao aktivni portfelj menadžeri u fondovima kojima upravljanju iako glavninu prihoda ostvaruju od provizije za upravljanje. Mjereno osvarenim finansijskim rezultatima DUF-ova, koji prije svega zavise od obavljanja njihove osnovne djelatnosti-upravljanja imovinom investicijskih fondova sa ciljem povećanja neto vrijednosti imovine fondova, a od koje zavise ostvareni poslovni prihodi DUF-ova i dalje je prisutan pad i stagnacija aktivnosti društava.

Na osnovu Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, Komisija je, kao ovlašteni regulator, donijela podzakonske propise, kojim se reguliše tržište kapitala u sferi emisije i prometa vrijednosnih papira, obavljanja poslova posredovanja na tržištu i regulaciji industrije fondova. U cilju ublažavanja posljedica krize na tržištu kapitala, Komisija je u saradnji sa drugim institucijama preduzimala aktivnosti radi poboljšanja uslova za poslovanje učesnika na tržištu kapitala, te unapređenje regulacije.

Nadzor tržišta vrijednosnih papira obuhvata kontrolisanje rada profesionalnih posrednika i drugih učesnika na tržištu kapitala, praćenje prometa dionica, postupanje po žalbama pravnih i fizičkih lica u vezi prometa i prijenosa vrijednosnih papira, registracije i prijenosa dionica i zaštite prava dioničara. U toku 2014. godine obavljeni su redovni i vanredni nadzori kod profesionalnih posrednika, društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, nadzor banaka depozitara, banaka koje obavljaju poslove skrbnika vrijednosnih papira, te nadzori Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH i Sarajevske berze.

II - Regulatorni okvir i nadležnosti

Tržište kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava.

Shodno navedenim zakonima, osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu kapitala: Registar vrijednosnih papira, Sarajevska berza-burza,

brokerske kuće, brokeri/dileri, investicijski savjetnici, društva za upravljanje fondovima i fondovi, banke ovlaštene za obavljanje poslova depozitara i skrbnika na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira, registra fondova, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje tendera za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima, praćenje obaveze objavljivanja izvještaja o finansijskom poslovanju dioničkih društava, zaštitu prava dioničara i dr.

U Komisiji se vode posebni registri i to: registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva kao emitenti vrijednosnih papira; registar fondova u koji se upisuju društva za upravljanje fondovima i investicijski fondovi. Pored toga, vodi se registar izdatih dozvola pravnim licima koja imaju dozvole za obavljanje poslova posredovanja na tržištu vrijednosnih papira-brokerske kuće, poslova depozitara i skrbnika i poslova agenta emisije. Registar dozvola za fizička lica sadrži dozvole izdate brokerima/dilerima i investicijskim savjetnicima.

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovnikom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično. Komisija za vrijednosne papire, u proteklom periodu od 2004. do 2014. godine održala je ukupno 427 sjednica, od toga u 2014. godini 32 sjednice. Na dnevnim redovima sjednica Komisije najveći broj pitanja odnosi se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku. Odluke Komisije u upravnim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Unutrašnja organizacija i način rad uređeni su Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji tako da se organizacijska struktura sastoji od sektora: Sektor za praćenje emisije vrijednosnih papira, Sektor za regulaciju tržišta kapitala, Sektor za investicijske fondove i Sektor za nadzor i Sekretarijata Komisije. Iako su prema unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji planirana 32 uposlenika, u Komisiji je zaposleno ukupno 19 uposlenika, od toga 16 uposlenika i tri člana Komisije.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti Komisija je u 2014. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 350 zahtjeva, od toga je riješeno 332 ili 95,%, a za ostale predmete podnesene koncem godine procedura rješavanja je u toku, te je postignut visok procenat riješenih predmeta. Redovno su razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, razmatrana pitanja u pripremi za sjednice Komisije i druga pitanja iz djelokruga rada Komisije.

U svrhu primjene Zakona o privrednim društvima, Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, regulisanja tržišta, emisije i prometa vrijednosnih papira i poslovanja učesnika na tržištu kapitala, Komisija je donijela potrebne podzakonske propise, pravilnike, uputstva i odluke. U proceduri donošenja podzakonskih propisa kojima se regulišu uslovi i način poslovanja učesnika na tržištu kapitala, primjenjuje se praksa da se nacrti propisa prethodno dostavljaju na raspravu učesnicima na tržištu. Objavljivanje propisa i akata vrši se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na web stranici Komisije.

U skladu sa međunarodnim principom neovisnosti regulatora i Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira isključivo prihodima od naknada ostvarenih iz djelatnosti Komisije, bez finansiranja iz sredstava budžeta-proračuna. Naknade i takse za obavljanje poslova i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica, te za vršenje nadzora, regulisane su Odlukom o tarifi naknada. Planiranje prihoda i rashoda utvrđuje se godišnjim Finansijskim planom.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na web stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije BiH i Ombudsmen/Ombudsman o postupanju po ovom Zakonu. U prošloj godini riješeno je u zakonskom roku svih 20 zahtjeva pravnih i fizičkih lica za pristup informacijama, kojima raspolaže Komisija. U svrhu transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internet stranicama Komisije, Registra i Sarajevske berze.

II 1. Saradnja sa drugim nadležnim organima i organizacijama

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta, koje nadziru tržište kapitala i koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a završena je procedura pristupanja Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala (MMoU). Multilateralni sporazum o razmjeni informacija na tržištu kapitala omogućuje regulatorima iz cijelog svijeta razmjenu informacija i pružanje pomoći u nadziranju tržišta i vođenju istraga o transakcijama. U skladu sa procedurama MMoU Komisija je u više navrata razmjenila informacije i podatke sa regulatorima tržišta kapitala Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Republike Turske, Luksemburga i Kajmanskih otoka. Ostvarena je značajna saradnja sa institucijama nadležnim za regulisanje tržišta kapitala u regionu, kroz razmjenu informacija i iskustava, te posebno zaključivanjem Memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija sa komisijama za vrijednosne papire Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Rumunije, Turske, Grčke i Malezije. Komisija je učestvovala na regionalnim konferencijama regulatora tržišta vrijednosnih papira na kojima je razmatrana inicijativa za poboljšanje saradnje. Koncem novembra 2011. godine regulatori tržišta kapitala iz regiona (Slovenije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije i BiH) potpisali su Deklaraciju o saradnji. U okviru saradnje sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Komisijom Brčko Distrikta, vrši se razmjena informacija i saradnja na kontrolisanju učesnika na tržištu u cilju ostvarivanja nadzorne funkcije.

Redovno se odvija saradnja sa nadležnim organima države i entiteta u razmjeni informacija i pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanju sa propisima Evropske Unije. Komisija u skladu sa svojim nadležnostima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma sarađuje sa nadležnim državnim organima i u Radnoj grupi za sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kroz razmjenu informacija i učešćem u izradi izvještaja o napretku po zahtjevu Tima za evaluaciju Moneyvala. Takođe, Komisija u provođenju nadzora i drugih aktivnosti stalno sarađuje sa nadležnim tužilaštvima i sudovima u prikupljanju informacija i dokumentacije potrebnih za provođenje istražnih radnji. Radi unapređenja saradnje sa drugim regulatorima u zemlji u protekloj godini potpisan je Sporazum o saradnji i razmjeni informacija sa Agencijom za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

III - Emisije i emitenti vrijednosnih papira

Komisija vodi registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva, prije upisa u sudski registar i Registar vrijednosnih papira. Registar emitenata se vodi u elektronskom sistemu. Emitenti vrijednosnih papira mogu biti privredna društva, banke, osiguravajuća društva, zatvoreni investicijski fondovi, te nadležni organi države, entiteta, kantona ili općine u skladu sa posebnim zakonom.

Prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Zakonu o privrednim društvima, emisije novih vrijednosnih papira mogu se vršiti javnom ponudom putem objavljivanja prospekta vrijednosnog papira i zatvorenom ponudom bez objavljivanja prospekta. Obadvije vrste emisije vrijednosnih papira odobrava Komisija u skladu sa zakonom i Pravilnikom o emisiji vrijednosnih papira. Na primarnom-emisionom tržištu emisije novih dionica se pretežno provode putem zatvorene prodaje unaprijed poznatim kupcima, dok su javne emisije nedovoljno prisutne na tržištu.

U registar emitenata kod Komisije, sa koncem 2014. godine upisano je 629 emitenata, i to 591 privredno društvo, 38 banaka i osiguravajućih društava. Pored toga, kao emitenti vrijednosnih papira vode se tri općine i 11 zatvorenih investicijskih fondova.

U 2014. godini u registar emitenata kod Komisije upisana su tri nova emitenta i to jedno dioničko društvo koje je promijenilo oblik iz d.o.o. u d.d., te dva društva oblika d.o.o. koja su izvršila emisiju obveznica.

Po zahtjevima pravnih lica emitenata vrijednosnih papira na rješavanju u upravnom postupku bio je 241 predmet. Pored toga u Registru emitenata kod Komisije, riješeni su zahtjevi i izvršeno je evidentiranje promjena u upravi ili firmi društva za 74 društva. Rješavanje zahtjeva emitenata je ažurno i u skladu sa zakonskim rokovima.

Ukupan broj emitenata sa upisanim osnovnim kapitalom

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	591	93,95	9.032.784.110,87	86,16
Banke i osiguravajuća društva	38	6,05	1.450.700.167,50	13,84
Ukupno	629	100,00	10.483.484.278,37	100

U izvještajnom periodu emitenti su u 15 navrata podnosili zahtjeve za odobrenje smanjenja osnovnog kapitala od čega je 14 zahtjeva pozitivno riješeno, a jedan je odbijen. Zahtjeve za odobrenje smanjenja kapitala su podneseni samo od strane privrednih društava.

Smanjenje osnovnog kapitala u KM

Privredna društva (d.d.)	49.266.980,20 KM
Banke i osiguravajuća društva	22.418.312,00 KM
Ukupno	71.685.292,20 KM

Osim navedenog Komisija je po službenoj dužnosti ili po prijavi društava izvršila brisanje šest emitenata iz Registra, te je po tom osnovu smanjen iznos upisanog kapitala u registru emitenata za ukupno 32.177.672,40 KM.

Ukupan iznos registrovanog kapitala povećan je i po osnovu upisa tri nova emitenata u registar kod Komisije.

Povećanje ukupnog osnovnog kapitala po osnovu upisa novih emitenata u Registar kod Komisije

Privredna društva d.d. i d.o.o.	6.082.628,80 KM
---------------------------------	-----------------

Smanjenje ukupnog osnovnog kapitala upisanog u Registar kod Komisije po osnovu brisanja iz registra emitenata

Privredna društva (d.d.)	32.177.672,40 KM
--------------------------	------------------

U 2014. godini izvršeno je šest povećanja osnovnog kapitala po osnovu prethodno odobrene zatvorene prodaje, a zaprimljeno je i pet zahtjeva za odobrenje povećanja kapitala iz vlastitih sredstava povećanjem nominalne vrijednosti dionica, od čega su četiri zahtjeva riješena pozitivno.

U 2014. godini ukupno povećanje kapitala emitenata po osnovu emisije u registru kod Komisije iznosi 139.721.823,00 KM. U odnosu na prethodnu godinu kada je ukupno povećanje kapitala iznosilo 37.134.243,70 KM, zabilježen je pozitivan trend, odnosno u 2014. godini je emitovano 102.587.579,30 KM više kapitala nego u 2013. godini.

Povećanje osnovnog kapitala po osnovu zatvorene emisije

Privredna društva (d.d.)	98.804.211,00 KM
Banke i osiguravajuća društva	40.917.612,00 KM
Ukupno	139.721.823,00 KM

Povećanje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava

Privredna društva (d.d.)	1.999.004,00 KM
Banke i osiguravajuća društva	7.286.400,00 KM
Ukupno	9.285.404,00 KM

Provedene su aktivnosti na usklađivanju i ažuriranju registra emitenata, te izdata 52 upozorenja emitentima radi usklađivanja podataka u registru.

IV – Promet na tržištu vrijednosnih papira i ovlašteni učesnici

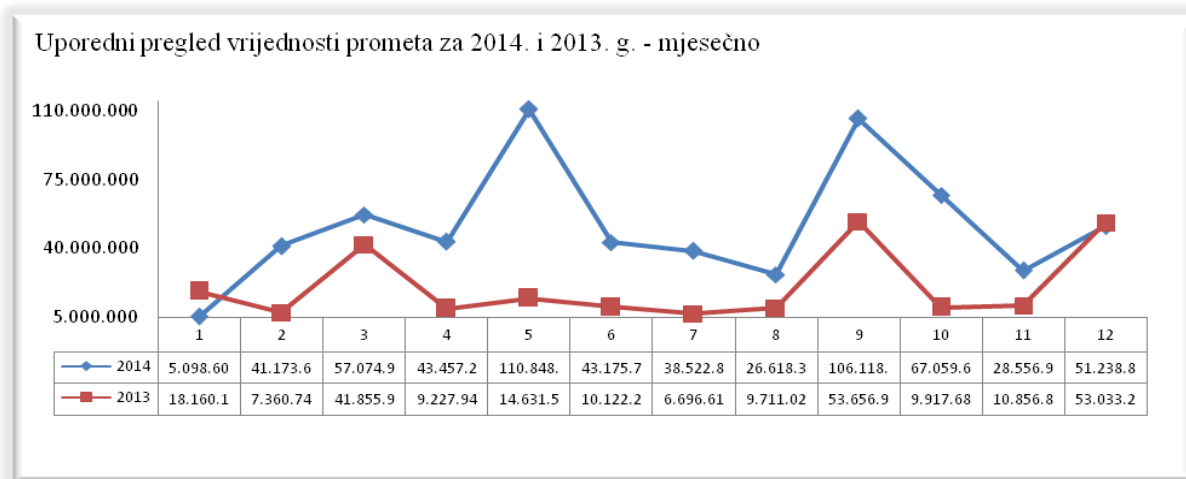
U oblasti prometa na tržištu vrijednosnih papira, proteklu godinu karakterizirao je rast ukupnog prometa, uključujući vrijednost emisija dužničkih vrijednosnih papira, na Sarajevskoj berzi. Interesovanje emitenata za uvrštavanje na kotaciju na berzi je slabo i pored prednosti koje bi trebao imati ovaj segment tržišta, a broj emitenata na kotaciji je u stagniranju. Ukupan broj vlasnika vrijednosnih pravnih i fizičkih lica registrovanih u Registru vrijednosnih papira iznosi 344.790, od toga domaćih vlasnika vrijednosnih papira 339.238, a stranih vlasnika vrijednosnih papira 5.552.

U 2014. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 618.943.522,61 KM, što čini 51,38% od ukupnog prometa koji je ostvaren na dvije berze u BiH. U sklopu 7.717 transakcija prometovano je 53.568.873 vrijednosnih papira. Putem Sarajevske berze-burze, uspješno je okončano 16 primarnih emisija u ukupnom iznosu od 379.168.193,57 KM i to 12 emisija trezorskih zapisa Federacije BiH u vrijednosti 238.808.863,51 KM, 3 emisije obveznica Federacije BiH u vrijednosti 139.944.330,06 KM, te jedna emisija obveznica emitenta Massimo Holding d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 415.000,00 KM.

Tabelarni prikaz prometa na SASE u 2014. godini

Mjesec	Broj transakcija	Broj v.p.	Vrijednost
Januar	624	3.526.559	5.098.608,06
Februar	721	3.674.929	41.173.629,93
Mart	798	7.195.652	57.074.967,61
April	690	4.818.304	43.457.236,07
Maj	583	3.742.254	110.848.284,10
Juni	530	4.789.448	43.175.708,41
Juli	705	3.800.994	38.522.840,55
Av gust	523	1.574.952	26.618.372,32
Septembar	655	3.687.564	106.118.430,05
Okto bar	611	9.224.034	67.059.604,04
Novembar	649	5.227.351	28.556.943,07
Decem ar	628	2.306.832	51.238.898,40
UKUPNO	7.717	53.568.873	618.943.522,61

Povećanje broja vrijednosnih papira kojima je trgovano u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu odrazilo se na povećanje vrijednosti ostvarenog prometa. Vrijednost realizovanog prometa u 2014. godini veća je za 152,39% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna mjesečna vrijednost prometa iznosila je 51.578.627 KM, što predstavlja povećanje prosječne vrijednosti prometa za 31.142.723 KM.

Na promet ostvaren kroz zaključene transakcije na SASE (berzanski promet) otpada 86,46% ukupne vrijednosti prometa, dok se ostatak od 13,54% odnosi na vrijednost prometa po osnovu vanberzanskih transakcija koje su prijavljene Berzi.

Tabelarni prikaz prometa po načinu ostvarenja u 2014. godini

	Vrijednost prometa		Br. dionica		Broj transakcija	
Na berzi	535.110.664	86,46%	52.017.341	97,10%	7.613	98,65%
Van berze	83.832.858	13,54%	1.551.532	2,90%	104	1,35%
Ukupno:	618.943.523		53.568.873		7.717	

Po vrsti trgovine, u 2014. godini u okviru prometa preko Sarajevske berze (BTS Trgovina) na promet po osnovu primarne trgovine otpada 61,26% ukupne vrijednosti prometa (berzanska i vanberzanska vrijednost), redovan promet 17,91%, promet po osnovu vanrednih i

posebnih aukcija sa 7,28%. Vanberzanski promet čini svega 0,10% ukupne vrijednosti prometa, dok se na prijavljene realizovane pakete dionica odnosi 13,44%. U broju realizovanih transakcija, dominantna je pozicija redovnog berzanskog prometa (96,37% učešća u ukupnom broju realizovanih transakcija

Tabelarni prikaz prometa po vrsti trgovine u 2014. godini

Promet po vrstama trgovine	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
BTS Trgovina						
Redovna berzanska trgovina	110.861.032	17,91%	45.359.440	84,67%	7.437	96,37%
Vanredne i posebne aukcije	45.081.438	7,28%	6.489.751	12,11%	14	0,18%
Primarna trgovina	379.168.194	61,26%	168.150	0,31%	162	2,10%
Ukupno BTS Trgovina	535.110.664	86,46%	52.017.341	97,10%	7.613	98,65%
Prijavljena trgovina						
Paketi dionica	83.203.955	13,44%	1.399.818	2,61%	7	0,09%
Vanberzanske transakcije	628.904	0,10%	151.714	0,28%	97	1,26%
Ukupno vanberz. trgovina	83.832.858	13,54%	1.551.532	2,90%	104	1,35%

U vrijednosti prometa po segmentima trgovine na SASE, najveće učešće u ukupnom prometu odnosi se na segment Primarno Slobodno tržište sa 32,28%, a slijedi segment Kotacija obveznica sa 24,57% učešća. Sekundarno Slobodno tržište i Kotacija fondova imaju podjednako učešće u ukupnoj vrijednosti ostvarenog prometa.

Tabelarni prikaz prometa po segmentima trgovine u 2014. godini

Promet po tržišnim segmentima	Promet (KM)		Promet (VP)		Broj transakcija	
Kotacija kompanija	5.981.321	5,40%	629.038	1,39%	675	9,08%
Kotacija fondova	19.460.822	17,55%	5.460.208	12,04%	1.594	21,43%
Kotacija obveznice	27.242.864	24,57%	34.481.906	76,02%	1.473	19,81%
Primarno Slobodno tržište	35.782.763	32,28%	1.813.061	4,00%	2.745	36,91%
Sekundarno Slobodno tržište	19.923.766	17,97%	2.166.876	4,78%	805	10,82%
Tercijarno Slobodno tržište	2.131.535	1,92%	380.077	0,84%	133	1,79%
Emitenti u stečaju	337.961	0,30%	428.274	0,94%	12	0,16%
Ukupno:	110.861.032	100%	45.359.440	100%	7.437	100%

Na Kotaciji kompanija ostvaren je promet u iznosu od 5.981.321,27 KM ili 5,40% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u ovoj godini iznosio je 19.460.822,43 KM ili 17,55% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u 2014. godini iznosio je 27.242.863,51 KM ili 24,57% od ukupno ostvarenog redovnog prometa; od toga se obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo u iznosu od 19.684.933,25 KM, dok je obveznicama stare devizne štednje FBiH ostvaren ukupan promet u iznosu od 7.557.930,26 KM.

Promet na Primarnom slobodnom tržištu iznosio je 35.782.762,81 KM ili 32,28% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Promet na Sekundarnom slobodnom tržištu iznosio je 19.923.766,15 KM ili 17,97% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Promet na Tercijarnom slobodnom tržištu iznosio je 2.131.535,49 KM. Ukupan godišnji promet na Tržištu za emitente u stečaju iznosio je 337.960,80 KM. Održano je 14 aukcija putem Berze u ukupnoj vrijednosti od 45.081.438,36 KM.

Prikaz emitenata uvrštenih u pojedini segment tržišta u 2014. godini sa uporednim pregledom sa 2013. godinom daje se u nastavku.

Tabelarni prikaz broja emitenata po segmentima trgovine u 2014. i 2013. godini

Pokazatelji na kraju godine	2014	2013
Ukupno emitenata	319	263
Min. jedna trgovina u periodu	191	168
Kotacija kompanija	2	2
Kotacija fondova	11	11
Primarno Slobodno tržište	30	30
Sekundarno Slobodno tržište	139	128
Tercijarno Slobodno tržište	113	76
Emitenti u stečaju	24	16
Novo-uvrštenih simbola	85	103
Obustava prometa	45	41
Opoziv obustava prometa	29	34

Tabelarni prikaz strukture investitora u 2014. i 2013. godini

	2014		2013	
Struktura investitora	Kupovna strana	Prodajna strana	Kupovna strana	Prodajna strana
Domaći investitori	57,61%	55,67%	43,54%	42,79%
Strani investitori	18,40%	13,08%	25,39%	14,84%
Skrbnički računi	23,99%	31,25%	31,07%	42,37%

U 2014. godini došlo je do promjene u strukturi investitora na tržištu Federacije BiH u korist domaćih investitora. Učešće stranih investitora preko skrbničkih računa smanjeno je na strani i kupovine i prodaje. Činjenica da određeni broj domaćih investitora (IF-ovi u prvom redu) trguju preko skrbničkih računa pokazuje kako je dominantna pozicija domaćih investitora na tržištu kapitala, odnosno mnogo više o odsutnosti stranih investitora nakon nekoliko godina u kojima je učešće istih na prodajnoj strani bilo značajno

Na dan 31.12.2014. godine broj domaćih vlasnika vrijednosnih papira iznosi 333.846, a stranih fizičkih i pravnih lica 5.008. Ukupno broj vlasnika vrijednosnih papira iznosi 338.854.

Tržišna kapitalizacija i indexi SASE za 2014.godinu predstavljeni su u nastavku.

Tabelarni prikaz tržišne kapitalizacije i indexa u 2014. godini

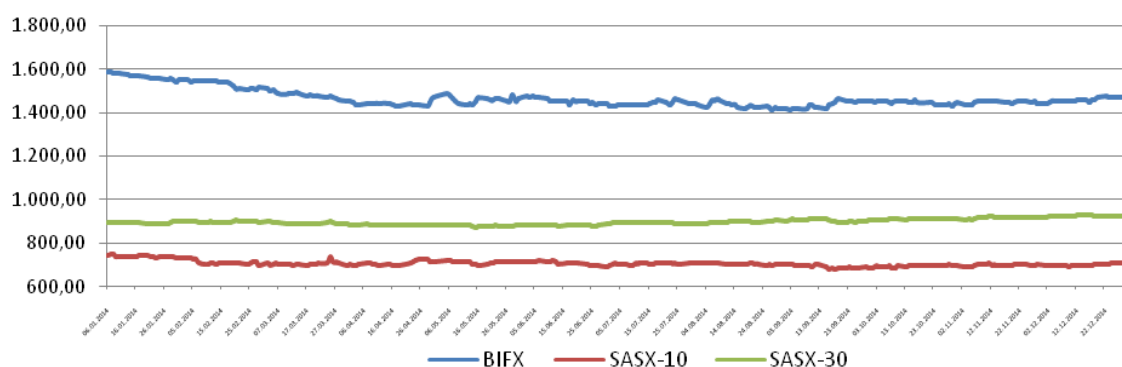
Indeksi i tržišna kapitalizacija	Zadnji dan prethodnog perioda	Zadnji dan perioda	% Promjena
Tržišna kapitalizacija	4.732.313.112,03	4.786.729.537,91	1,15%
BIFX	1.592,41	1.480,01	-7,06%
SASX-10	745,01	714,78	-4,06%
SASX-30	896,79	927,09	3,38%

U odnosu na posljednji dan prethodnog izvještajnog perioda (31.12.2013. g.), tržišna kapitalizacija na 31.12.2014. godini je povećana za 1,15% i iznosi 4.786.729.537,91 KM.

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a, zabilježen je pad vrijednosti od 7,06%. Pad je zabilježen i kod indeksa SASX-10 od 4,06% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednost

indeksa Primarnog Slobodnog tržišta SASX-30 porasla je za 3,38% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafički prikaz kretanja indeksa na SASE u 2014. godini

Tabelarni prikaz ukupnog prometa v.p. u 2014. godini

SEGMENT	Broj transakcija	Količina vrijed. papira	Vrijednost/KM
Promet na Sarajevskoj berzi	7.437	45.359.440	110.861.033
Vanredne i posebne aukcije	14	6.489.751	45.081.438
Primarna trgovina	162	168.150	379.168.194
Kupoprodaja izvan berze	107	1.551.715	83.832.052
Kupoprodaja-ostalo	1	250	40.000
Kupoprodaja-tender	345	1.731.045	14.509.860
Ukupno:	8.066	55.300.351	633.492.577

Zakonom o tržištu vrijednosnih papira regulisani su poslovi profesionalnog posredovanja na tržištu vrijednosnih papira i uslovi za izdavanje dozvola profesionalnim posrednicima, kako pravnim tako i fizičkim licima.

Broj aktivnih dozvola za sve poslove profesionalnog posredovanja na tržištu kapitala iz čl. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira na 31.12.2014. godine iznosi 39, što je manje za tri dozvole u odnosu na 31.12.2013. godine. Ukupna struktura dozvola za poslove posredovanja iz. 67. st. (1) Zakona o tržištu vrijednosnih papira je sljedeća: 10 brokerskih, dvije dilerske, četiri agenta emisije, devet skrbničkih dozvola, trinaest dozvola banke depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira, jedna za pokrovitelja emisije (manje za jednu u odnosu na 31.12.2013.).

Zbog teškog stanja na tržištu vrijednosnih papira poslovanje brokerskih društava je otežano što dovodi do problema u ispunjavanju propisanih kadrovskih i finansijskih uslova za posjedovanje dozvole i rad. Pod sadašnjim tržišnim uvjetima, broj dozvola može i dalje opadati.

Ukupan broj brokerskih dozvola fizičkih osoba na dan 31.12.2014. godine iznosi 26, što je za jednu dozvolu više u odnosu na isti period prethodne godine. Dozvole za fizička lica investicijske menadžere ima dvanaest lica zaposlenih kod društava za upravljanje fondovima.

Ukupan broj uposlenih osoba kod profesionalnih posrednika na dan 31.12.2014. godine iznosi 58 (računajući uposlene sa punim i nepunim radnim vremenom), što je na približnom nivou na isti datum prethodne godine.

Broj podružnica koje rade (izuzimajući filijale/podružnice banaka), u odnosu na 31.12.2013. godine, manji je za jednu podružnicu.

IV.1 Preuzimanja dioničkih društava

Preuzimanje dioničkih društava regulisano je Zakonom o preuzimanju dioničkih društava koji je donesen 2006. godine. Prema ovom Zakonu postojeći ili novi vlasnik kada stekne 30% i više dionica nekog dioničkog društva sa manje od 40 dioničara, obavezan je objaviti tender ponudu za preuzimanje tog dioničkog društva. Komisija je inicirala i pripremila novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom EU o preuzimanju, koji se nalazi u parlamentarnoj proceduri razmatranja i usvajanja.

U 2014. godini je bilo 16 (šesnaest) tendera za preuzimanje. Broj tendera u 2014 godini je veći u odnosu na 2013. godinu za šest tendera, kao i svih pokazatelja kupoprodaje po tender ponudama (vrijednost, količina dionica, broj prodavaca).

Prikaz provedenih tendera u 2014. godini:

emitent	preuzimatelj	količina	br prodavaca	vrijednost/ KM
Sarajevotekstil Sarajevo	Saben doo Sarajevo II tender	2.839	5	19.873,00
DC Tešanj dd Krašev	Inter doo Tešanj II tender	0	0	0
Prevent Fad dd Jelah	Prevent BH doo Visoko	71.655	22	573.240,00
Klas dd Sarajevo	AS doo Jelah Tešanj	1.454.685	87	9.309.984,00
Centrottrans-eurolines Sarajevo	Sejari doo Sarajevo I tender	4.568	49	118.768,00
Centrottrans-eurolines Sarajevo	Sejari doo Sarajevo II tender	1206	10	31.717,80
Mlinpek dd Bugojno	BEST d.o.o. Travnik	26.159	3	34.006,70
Pobjeda rudet dd Goražde	Oković H., iz Goražda	0	0	0
Fabrika Cementa Lukavac dd Lukavac	Accentus Beteiligungs AG Austria	35	3	3.361,40
Namještaj dd Gradačac	TMD-AGS d.o.o. Gradačac	4.395	5	12.349,95
Standard Furniture Factory dd Sarajevo	Drvo produkt doo Ilijaš	301	2	523,74
Unevit dd Konjic	Oblo-commerce doo Konjic	101.301	3	101.301,00
RFK Valjčići dd Konjic	NN International B.V. Nizozemska	47.262	58	3.639.174,00
Gradski i prigradski saobraćaj Tuzla (GIPS)	Junuzović kopex doo Lukavac	16.639	98	665.560,00
Leda dd Široki Brijeg	Lukas TP Nakić doo Š. Brijeg	0	0	0
IKB dd Zenica	ASA Finance dd Sarajevo	-	-	-
Ukupno	16 tendera	1.731.045	345	14.509.860,00

V - Društva za upravljanje i investicijski fondovi

Na dan 31.12.2014. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine prema izdatim dozvolama posluje 12 društava za upravljanje fondovima, 11 zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom i 7 otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom.

DUF-u Eurohaus Invest doo Sarajevo, u decembru mjesecu 2014. godine, podnio je zahtjev sudu za otvaranje stečajnog postupka zbog, kako su informisali Komisiju, nemogućnosti osiguranja propisanih kadrovskih i drugih materijalno-tehničkih uslova za

poslovanje društva. Komisija je Društvu uputila nalog zbog toga što nisu postupili u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima („Sl. novine Federacije BiH“, br. 85/08) i proveli potrebne radnje u smislu prenosa upravljanja OIF Eurohaus Balanced na drugo društvo za upravljanje, odnosno donijeli odluku i proveli postupak likvidacije ovog Fonda za koji su, po podnesenom zahtjevu, dobili dozvolu za upravljanje. Ovo Društvo nije dostavilo podatke o svom, niti poslovanju Fonda kojim upravlja za 2014. godinu, pa su u svhu pripreme ovog izvještaja korišteni podaci iz posljednjih dostavljenih izvještaja

Kao i u nekoliko zadnjih godina, i dalje je prisutan pad i stagnacija aktivnosti društava, mjereno ostvarenim finansijskim rezultatima DUF-ova, koji prije svega zavise od obavljanja njihove osnovne djelatnosti-upravljanja imovinom investicijskih fondova sa ciljem povećanja neto vrijednosti imovine fondova, a od koje zavise ostvareni poslovni prihodi DUF-ova.

Tokom 2014. godine, kao i prethodne godine, nije bitno izmjenjena struktura portfelja fondova sa stanovišta povećanja učešća likvidnih vrijednosnih papira koji čine tu strukturu.

Obim trgovanja i broj transakcija vrijednosnim papirima, u ime i za račun investicijskih fondova, koja su izvršili DUF-ova nije bitno drugačiji u odnosu na prethodnu godinu. Međutim vrijednost pojedinačnih transakcija i izvršenog prometa od trgovanja vrijednosnicama, u ime i za račun investicijskih fondova, je značajano povećan u odnosu na lanjsku godinu, kako na domaćem (SASE i BLBE), tako ni tržištima u inostranstvu. Iako je povećana vrijednost ostvareneog prometa, nažalost kvalitet novih ulaganja u smislu likvidnosti vrijednosnih papira koji su kupovani, nije doveo do poboljšanja strukture portfelja fondova, zbog čega su izostali i efekti ovih ulaganja na ostvarene prihode investicijskih fondova (dividenda ili drugi oblici prinosa za račun IF-ova).

Zbog navedenog pojedinačne strukture portfelja fondova nisu u velikom dijelu usaglašene za investicijskim ciljevima koji su navedeni u prospektima svakog od fondova, pa je Komisija, sa ciljem njihovog usaglašavanja i daljeg poboljšanja strukture portfelja fondova, kroz pooštavanje kriterija za donošenje odluke o novim ulaganjima novčanih sredstva IF-ova i usklađivanje po pitanju nelikvidnih vrijednosnih papira u portfelju fondova, u drugoj polovini 2014. godine donijela Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom („Sl. novine Federacije BiH“, br. 64/14).

V 1. Podaci o poslovanju DUF-ova u 2014. godini

Na osnovu preliminarних podataka o poslovanju za 2014. godinu, društva za upravljanje ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 10.471.576 KM što predstavlja smanjenje od 94.925 KM ili cca 1% u odnosu na 2013. godinu. Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda, na poslovne prihode odnosi se iznos od 10.086.027 KM, što je za 190.730 KM ili 1,86% niži iznos u odnosu na 2013. godinu. Ostatak od 385.550 KM, odnosi se na finansijske i ostale prihode, koje su iskazala u svojim izvještajima društava za upravljanje.

Ukupni rashodi društava za upravljanje u 2014. godini iznosili su 6.267.617 KM i nešto su niži u odnosu na podatke za 2013. godinu, za 28.301 KM ili 0,50%. Od ukupno 12 društava za upravljanje koja su poslovala tokom 2014. godine, 10 društava je ostvarilo pozitivan finansijski rezultat, dok su dva društva poslovala sa negativnim rezultatom. Društva koja su poslovala s gubitkom upravljaju otvorenim investicijskim fondovima, i to je riječ o Raiffeisen Invest doo Sarajevu, te Eurohaus Invest doo Sarajevu, društvo koje je krajem ove godine sudu podnijelo prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

Ukupna bruto dobit svih društava za upravljanje koja su poslovala pozitivno iznosila je 4.380.833 KM i u odnosu na ostvareni finansijski rezultat-dobit iz prethodne godine smanjena je za 245.469 KM ili cca 1 %. Bruto finansijski rezultat ove industrije uzimajući u

obzir osvareni rezultat svih društava za upravljanje je pozitivan i iznosi 4.203.959 KM, i u odnosu na lanjsku godinu neznatno je niži za 66.624 KM ili cca 1,50 %. Neto dobit svih društava u 2014. godini, prema preliminarnim izvještajima, iznosi 3.549.737 KM i u odnosu na prethodnu godinu smanjenja je za cca. 7 %.

Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2014. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

DUF	Prihodi				Rashodi			Ukupni	Bruto finansijski rezultat
	Poslovni prihodi	Fina. prihodi	Ostali	Ukupni	Poslovni rashodi	Finansijski rashodi	Ostali		
ABDS	2.730.947	7.995	0	2.738.942	810.603	0	19.558	830.161	1.908.781
BLAGO	748.294	49.516	66.836	864.646	548.332	0	24.067	572.399	292.247
EURO INVESTMENT	709.014	47	112.949	822.010	394.398	728	5.941	401.067	420.943
HYPO ALPE ADRIA INVEST	619.577	38.421	13.739	671.737	354.293	0	0	354.293	317.444
PROF IN	1.365.309	28.042	0	1.393.351	621.951	0	0	621.951	771.400
MARKET INVESTMENT GROUP	1.112.450	0	51	1.112.501	821.551	316	99.740	921.607	190.894
NAPRIJED INVEST	880.857	7.273	6.500	894.630	623.436	4.682	300	628.418	266.213
KAPITAL INVEST	767.937	18.298	4.316	790.551	592.932	2.511	0	595.443	195.108
ŠIB AR INVEST	626.751	15	0	626.766	616.673	19	0	616.692	10.074
LILIUM ASSET MENAGMENT	108.137	6.093	24.343	138.572	123.125	890	6.828	130.843	7.729
EUROHAUS INVEST *	14.217	459	0	14.676	91.019	0	784	91.803	-77.127
RAIFFEISEN INVEST	402.536	637	20	403.193	501.322	1.619	0	502.941	-99.748
UKUPNO	10.086.027	156.796	228.754	10.471.576	6.099.635	10.765	157.218	6.267.617	4.203.959

Prema podacima iz bilansa stanja društava za upravljanje na dan 31.12.2014. godine, njihova ukupna sredstva iznosila su 29.817.112 KM što je za 484.467 KM ili 1,65 % više u odnosu na isti datum prethodne godine.

Posmatrano strukturalno, 53% ukupnih sredstava čine stalna sredstva, dok 46% iznosa čine tekuća sredstva društava za upravljanje. Ostatak, od cca 1%, do punog iznosa sredstava društava za upravljanje, predstavljaju odložena porezna sredstva.

Ukupne obaveze društava na dan 31.12.2014. godine iznose 1.866.761 KM i više su u odnosu na 2013. godinu za cca. 8%. U strukturi ukupnih obaveza, kratkoročne obaveze iznose 1.818.132 KM i čine preko 97% ukupnih obaveza. U ukupnoj pasivi društava za upravljanje, obaveze učestvuju sa 6%, dok 94% pasive čini vrijednost ukupnog kapitala društava za upravljanje.

Ukupan kapital društava za upravljanje na dan 31.12.2014. godine iznosio je 27.950.351 KM, od čega se iznos 13.870.506 KM odnosi na osnovni kapital koji je, u odnosu na stanje iz prethodne 2013. godine, povećan za cca 2%.

Pregled strukturalnih podataka, aktive i pasive, iz skraćenog bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli.

Struktura aktive						
<i>Društvo za upravljanje</i>	<i>Stalna sredstva</i>	<i>Odložena porezna sredstva</i>	<i>Tekuća sredstva</i>	<i>Odložena porezna sredstva</i>	<i>Gubitak iznad visine kapitala</i>	<i>Ukupno</i>
ABDS	3.219.835	108.107	1.972.318	0	0	5.300.260
BLAGO	1.414.741	0	1.895.284	0	0	3.310.025
EUROINVEST	325.007	0	2.574.498	0	0	2.899.505
HYPO ALPE ADRIA INVEST	539.658	0	1.451.761	0	0	1.991.419
PROF IN	2.940.783	0	2.154.019	0	0	5.094.802
MI GROUP	3.575.442	0	471.070	0	0	4.046.512
NAPRIJED INVEST	2.310.669	0	173.069	0	0	2.483.738
KAPITAL INVEST	462.870	0	426.380	0	0	889.250
ŠIB AR INVEST	829.523	947	2.420.100	0	0	3.250.570
ILIRIKA DZU	5.538	0	167.936	0	0	173.473
EUROHAUS INVEST *	1.551	0	38.161	0	0	39.712
RAIFFEISEN INVEST	284.958	0	52.887	0	0	337.845
Ukupno	15.910.575	109.054	13.797.482	0	0	29.817.112

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

Struktura pasive								
<i>Društvo za upravljanje</i>	<i>Ukupni kapital</i>	<i>Dugoročna rezervisanja</i>	<i>Dugoročne obaveze</i>	<i>Odložene porezne obaveze</i>	<i>Kratkoročne obaveze</i>	<i>PVR</i>	<i>Odložene porezne obaveze</i>	<i>Ukupno</i>
ABDS	5.126.256	13.298	0	0	160.706	0	0	5.300.260
BLAGO	3.271.711	0	0	0	38.314	0	0	3.310.025
EUROINVEST	2.015.430	0	0	0	884.075	0	0	2.899.505
HYPO ALPE ADRIA INVEST	1.828.516	0	0	0	162.903	0	0	1.991.419
PROF IN	4.914.786	0	0	27.224	146.732	6.060	0	5.094.802
MI GROUP	4.031.733	0	0	0	14.779	0	0	4.046.512
NAPRIJED INVEST	2.373.210	0	0	0	110.528	0	0	2.483.738
KAPITAL INVEST	812.720	0	0	0	76.530	0	0	889.250
ŠIB AR INVEST	3.118.932	0	0	0	131.638	0	0	3.250.570
LILIUM ASSET MENAGMENT	157.639	0	0	0	13.787	2.048	0	173.473
EUROHAUS INVEST *	27.534	0	0	0	12.178	0	0	39.712
RAIFFEISEN INVEST	271.883	0	0	0	65.962	0	0	337.845
Ukupno	27.950.351	13.298	0	27.224	1.818.132	8.108	0	29.817.112

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

<i>Društvo za upravljanje</i>	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Emision a premija</i>	<i>Zakonske i statutarne rezerve</i>	<i>Revalor. rezerve</i>	<i>Nerealizovani gubitak</i>	<i>Nerealiz. dobitak</i>	<i>Neraspored. dobit</i>	<i>Gubitak do visine kapitala</i>
-------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------------------	-------------------------	------------------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------------------

ABDS	1.994.586	0	2.414.134	0	972.964	0	1.690.500	0
BLAGO	1.250.000	0	312.500	0	0	6.224	1.702.987	0
EUROINVEST	1.000.000	0	250.051	0	275.297	0	1.040.676	0
HYPO ALPE ADRIA INVEST	1.461.520	0	65.090	16.197	0	0	285.700	0
PROF IN	1.250.007	0	312.502	245.012	0	0	3.107.265	0
MI GROUP	1.609.905	0	402.476	0	0	0	2.019.352	0
NAPRIJED INVEST	1.000.000	0	250.000	0	582.680	160.869	1.545.020	0
KAPITAL INVEST	489.584	0	106.922	0	0	29.640	195.108	8.534
ŠIB AR INVEST	2.210.004	3.216	552.501	-8.523	0	0	361.734	0
LILIUM ASSET MENAGMENT	259.476	0	0	0	0	0	9.223	111.060
EUROHAUS INVEST *	400.000	0	3.745	0	0	0	0	376.211
RAIFFEISEN INVEST	945.424	0	0	0	673.003	0	0	272.421
Ukupno	13.870.506	3.216	4.669.921	252.686	2.503.944	196.733	11.957.564	768.225

* podaci za ovaj DUF odnose se na stanje na dan 30.6.2014. godine prema zadnjem Komisiji dostavljenom izvještaju

V 2. Poslovanje investicijskih fondova u 2014. godini

Na osnovu podataka o poslovanju za 2014. godine, investicijski fondovi (zatvoreni i otvoreni) realizovali su prihode u iznosu od 15.440.606 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu 2013. godinu za 2.677.593 KM ili cca 12%. Na realizovani prihod zatvorenih investicijskih fondova odnosi se iznos od 14.037.983 KM što je 91% ukupno realizovanih prihoda. Ostatak od 9% ili 1.402.623 KM otpada na prihode koje su ostvarili otvoreni investicijski fondovi. Realizovani dobiti zatvorenih investicijskih fondova po osnovu prodaje vrijednosnih papira iznosili su 3.392.753 KM, dok su otvoreni investicijski fondovi po ovom osnovu ostvarili prihode u iznosu od 236.720 KM. Ukupni finansijski prihodi investicijskih fondova iznosili su 102.349 KM, od čega na finansijske prihode zatvorenih investicijskih fondova otpada 77.790 KM.

Prihodi od dividende u 2014. godine iznosili su 9.885.856 KM, od čega se na prihode ZIF-ova po ovom osnovu odnosi 9.750.271 KM ili 99%. Najviše prihoda po ovom osnovu ostvario je ZIF BIG dd Sarajevo u iznosu od 1.968.021 KM, a najniže ZIF Bosfin dd Sarajevo u iznosu od 24.099 KM. Četiri od sedam otvorenih investicijskih fondova su, u apsolutnom iznosu, ostvarili ukupno 135.585 KM prihoda od dividende. Ukupni rashodi svih investicijskih fondova u istom periodu iznosili su 31.119.370 KM od čega se na poslovne rashode odnosi iznos od 12.370.130 KM, iznos od 18.748.590 KM se odnosi na realizovane gubitke, a iznos od 650 KM evidentiran je kao finansijski rashod. Ukupni rashodi zatvorenih investicijskih fondova iznosili su 30.252.739 KM, što je 97% od ulupnog iznosa rashoda svih investicijskih fondova u federaciji BiH. Rashodi otvorenih investicijskih fondova u 2014. godini iznosili su 866.632 KM.

Realizovani gubici zatvorenih investicijskih fondova, nastali, prije svega, kao rezultat prodajnih transakcija u 2014. godini, iznosili su 18.614.521 KM i čine preko 60% ukupnih rashoda ZIF-ova. Samo ZIF Naprijed dd Sarajevo imao je realizovane gubitke u iznosu od 6,8 miliona KM i to uglavnom nastale od prodaje paketa dionica emitenta Klas dd Sarajevo, zbog preuzimanja ovog emitenta. Realizovani gubici OIF-ova iznosili su 134.069 KM i u odnosu na njihove ukupne rashode u 2014. godini iznose nešto više od 15%.

U strukturi poslovnih rashoda zatvorenih, a i otvorenih investicijskih fondova najznačajniji trošak jeste naknada društvu za upravljanje koja je u 2014. godini iznosila za zatvorene investicijske fondove 8.943.573 KM što je cca 77% ukupnih poslovnih rashoda ZIF-ova, dok je trošak nakande za upravljanje koja pripada društvima koja upravljaju OIF-a u 2014. godini iznosio 549.113 KM ili 75% njihovih ukupnih poslovnih rashoda.

U 2014. godine na ime naknade članovima nadzornih odbora ZIF-ova obračunat je iznos od 293.522 KM, i u odnosu na isti period prethodne godine naknada je povećana za 12.838 KM ili cca 4,6%. Pojedinačno najviši iznos naknade pripao je, kao i prethodne 2013. godine, nadzornom odboru ZIF-a BONUS dd Sarajevo u iznosu od 50.237 KM.

Na osnovu ostvarenih realizovanih prihoda i rashoda, 2 ZIF-a i 4 OIF-a ostvarila su pozitivan finansijski rezultat, dok je 9 ZIF-ova, kao i 3 OIF-a poslovalo negativno. Finansijski rezultat na osnovu realizovanih prihoda i rashoda, ako se posmatraju zatvoreni investicijski fondovi je negativan i iznosi 16.214.476 KM, dok je finansijski rezultat, posmatano ukupno za sve otvorene investicijske fondove pozitivan u ukupnom iznosu od 535.992 KM. Industrija fondova posmatrano u cjelini, poslovala je negativno i prikazano u neto iznosu, realizovani gubitak u 2014. godini iznosi je 15.678.764 KM, što je nešto viši iznos u odnosu na isti period poslovanja u prethodnoj, 2013. godini.

Analitički pregled rezultata poslovanja investicionih fondova po pojedinim kategorijama dat je u slijedećim tabelama.

Naziv IF-a	PRIHODI				RASHODI				FINANSIJSKI REZULTAT- Realizirana dobit/gubitak
	Poslovni prihodi	Realizovana dobit	Finansijski prihodi	Ukupno	Poslovni rashodi	Realizovani gubici	Finansijski rashodi	UKUPNO	
BIG	2.332.857	742.236	6.215	3.081.308	3.071.526	2.773.703	0	5.845.229	-2.763.921
PREVENT INVEST	1.835.436	61.720	0	1.897.156	992.026	2.535.249	0	3.527.276	-1.630.120
EUROFOND 1	25.274	61.100	4	86.378	474.983	569.547	0	1.044.530	-958.152
BOSFIN	24.099	70.682	6	94.787	580.441	440.127	0	1.020.568	-925.781
CROBIH FOND	823.296	35.824	71.415	930.535	678.444	45.150	0	723.594	206.941
PROF PLUS	1.753.762	169.799	0	1.923.561	1.613.326	1.641.950	0	3.255.276	-1.331.715
HERBOS FOND	1.112.446	1.222.197	0	2.334.643	687.508	1.011.402	0	1.698.910	635.733
MI GROUP	1.047.912	207	23	1.048.142	1.327.526	923.944	0	2.251.470	-1.203.328
NAPRIJED	766.001	570.003		1.336.004	1.153.356	6.801.194	0	7.954.550	-6.618.546
FORTUNA FOND	533.305	458.985	71	992.362	488.082	1.872.255	0	2.360.337	-1.367.975
BONUS	313.051		56	313.107	570.999	0	0	570.999	-257.892
Ukupno ZIF-ovi	10.567.439	3.392.753	77.790	14.037.983	11.638.217	18.614.521	0	30.252.739	-16.214.756
EUROHAUS BALANCED*	21.846	75.081	0	96.927	30.286	509	19	30.814	66.113
HYPO BH EQUITY	62.380	382	24.277	87.039	43.646	104.208	0	147.854	-60.815
LILIUM GLOBAL	57.236	17.617	8	74.861	73.610	13.652	279	87.540	-12.679
LILIUM BALANCED	47.865	30.631	1	78.497	86.502	15.626	137	102.266	-23.769
LILIUM CASH	28.467	3.109	0	31.576	13.308	0	215	13.523	18.053

RAIFFEISEN CASH	885.352	76.554	153	962.059	419.078	29	0	419.106	542.953
RAIFFEISEN BALANCE	38.199	33.346	120	71.665	65.483	46	0	65.528	6.136
Ukupno OIF-ovi	1.141.345	236.720	24.559	1.402.623	731.912	134.069	650	866.632	535.992
Ukupno IF-ovi:	11.708.784	3.629.473	102.349	15.440.606	12.370.130	18.748.590	650	31.119.370	-15.678.764

* podaci za ovaj OIF odnose se na period 01.01. do 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Iz posebnih izvještaja IF-ova, izdvajamo pregled podataka o troškovima koji se naplaćuju na teret imovine fondova, u kojem je data struktura troškova i učešće u ukupnim troškovima poslovanja, te njihov odnos prema prosječnoj neto vrijednosti imovine fonda u izvještajnom periodu. U bilansu uspjeha ovi troškovi evidentirani su kao poslovni rashodi.

Vrsta troška	ZIF (Iznos u KM)	Udio %	OIF (Iznos u KM)	Udio %	IF (Iznos u KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	8.943.573	76,85	549.113	75,02	9.492.686	76,74
Naknada Registru	133.309	1,15	26	0,00	133.335	1,08
Naknada depozitaru	207.882	1,79	91.288	12,47	299.170	2,42
Naknada za reviziju	54.162	0,47	32.857	4,49	87.019	0,70
Naknada za računovodstvo	324.253	2,79	0	0,00	324.253	2,62
Naknada berzi	126.400	1,09	0	0,00	126.400	1,02
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	149.948	1,29	13.043	1,78	162.990	1,32
Troškovi servisiranja dioničara	17.038	0,15	0	0,00	17.038	0,14
Naknade i troškovi nadzornog odbora	293.522	2,52	0	0,00	293.522	2,37
Naknade i troškovi direktora fonda	865.166	7,43	0	0,00	865.166	6,99
Ostali troškovi	522.966	4,49	45.585	6,23	568.551	4,60
Ukupno troškovi:	11.638.218	100	731.912	100	12.370.130	100
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	408.603.171		47.199.677		455.802.848	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	2,85		1,55		2,71	

* podaci za ovaj OIF odnose se na period 01.01. do 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Trošak fondova koji se odnosi na naknadu društvima za upravljanje, pojedinačno po IF-ima, daje se u slijedećem tabelarnom pregledu.

Ukupna imovina investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila je 471.846.336 KM i viša je u odnosu na uporedne podatke (31.12.2013. godine) za cca 7 %.

Imovina zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila je 415.579.430 KM i povećana je u odnosu na isti dan prethodne godine za 9.855.246 KM ili 2,4%. Imovina otvorenih investicijskih fondova značajno je povećana za 21.190.921 KM ili 60%.

Od ukupnog iznosa imovine, 88% čini imovina ZIF-ova, dok se preostalih 12% odnosi na imovinu OIF-a. I ove godine nastavlja se tendencija promjene omjera u korist OIF-ova, i to prije svega zbog značajnog porasta vrijednosti imovine OIF-a Raiffeisen Cash.

Stanje gotovine prema preliminarim podacima o poslovanju fondova iznosilo je 7.421.371 KM, što je u odnosu na prethodni izvještajni period smanjenje za 4.171.183 KM ili cca 36%. Zatvoreni investicijski fondovi na ovoj poziciji iskazali su iznos od 6.036.008 KM, što je preko 80% gotovinskih sredstava svih investicijskih fondova.

Ulaganja fondova u iznosu od 462.820.256 KM čine 98% njihove ukupne imovine i u odnosu na stanje 31.12.2013. godine, viša su za cca 8%. Ukupna ulaganja zatvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2014. godine iznosila su 408.536.343 KM, a ostatak od 54.283.913 KM ili cca 12% ukupnih ulaganja fondova, odnosi se na ulaganja iz portfelja otvorenih investicijskih fondova.

U strukturi ukupnih ulaganja otvorenih investicijskih fondova najznačajni iznos, od 26.039.000 KM, čine ulaganja fondova u depozite, koja su, u odnosu na prethodni izvještajni period, povećana za cca 49%. U ovu kategoriju ulaganja dominantno je razvrstana imovina dva novčana otvorena investicijska fonda.

Kad su u pitanju otvoreni investicijski fondovi, u odnosu na 2013. godini, povećana su i ulaganja razvrstana u ostale kategorije prema klasifikaciji iz MRS-a 39: u finansijska sredstva iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, u finansijska sredstva koja se drže do dospelja i u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (detaljni podaci dati su u tabelarnom pregledu).

Ukupna potraživanja svih fondova na 31.12.2014. godine iznose 1.604.710 KM i viša su u odnosu na isti datum prethodne godine za cca 0,50%, s tim da su potraživanja zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 1.007.079 KM smanjena za cca 23%, dok su potraživanja otvorenih investicijskih fondova u iznosu od 597.631 KM viša za preko dva puta.

U strukturi potraživanja, potraživanja po osnovu dividende iznose 946.934 KM ili cca 59 % ukupnih potraživanja fondova, od čega se na potraživanja zatvorenih investicijskih fondova, po osnovu dividende odnosi cca 99% od ukupnog iznosa.

Ukupne obaveze fondova iznosile su 7.962.814 KM i niže su za cca 1,70 % u odnosu na stanje 31.12.2013. godine.

Obaveze zatvorenih investicijskih fondova povećane za 130.971 KM ili cca 1,70 % u odnosu na iznos iz prethodne godine, dok su obaveze otvorenih investicijskih fondova smanjena za 264.680 KM ili cca 40% u odnosu na stanje 31.12.2013. godine.

Neto vrijednost imovine svih fondova, odnosno njihov ukupan kapital na dan 31.12.2014. godine iznosi 463.883.522 KM, što predstavlja povećanje za 31.179.876 KM ili cca 7% u odnosu na prethodnu godinu. Neto vrijednost imovine zatvorenih investicijskih fondova u iznosu od 408.005.861 KM, predstavlja povećanje za 9.744.276 KM ili cca 2,5% u odnosu na stanje 31.12.2013. godine, dok je neto vrijednost imovine otvorenih fondova u iznosu od 55.877.661 KM povećanje za 21.455.601 KM ili 62% u odnosu na stanje na kraju 2013. godine.

Neto vrijednosti imovine po fondovima na kraju 2014. godine u odnosu na isti dan prethodne godine dat je u sljedećem tabelarnom prikazu.

Naziv IF-a	NVI na dan 31.12.2014.	NVI na dan 31.12.2013.	Razlika	% smanjenja/povećanja
BIG	97.040.604	88.221.782	8.818.822	10,00
PREVENT INVEST	28.813.646	28.392.318	421.328	1,48
EUROFOND 1	17.208.063	20.918.261	-3.710.198	-17,74
BOSFIN	30.045.968	26.219.043	3.826.925	14,60
CROBIH FOND	29.173.263	29.784.404	-611.141	-2,05
PROF PLUS	45.621.125	44.305.297	1.315.828	2,97
HERBOS FOND	34.705.609	34.709.735	-4.126	-0,01
MI GROUP	43.046.917	40.586.820	2.460.097	6,06

NAPRIJED	42.371.788	42.759.648	-387.860	-0,91
FORTUNA FOND	18.614.208	20.694.627	-2.080.420	-10,05
BONUS	21.365.671	21.689.652	-323.981	-1,49
Ukupno ZIF-ovi	408.006.861	398.281.587	9.725.275	2,44
EUROHAUS BALANCED	1.074.624	1.215.808	-141.184	-11,61
HYPO BH EQUITY	2.206.620	2.019.045	187.575	9,29
LILIUM GLOBAL	2.942.180	2.680.856	261.324	9,75
LILIUM BALANCED	3.332.742	2.876.134	456.609	15,88
LILIUM CASH	977.102	1.046.982	-69.880	-6,67
RAIFFEISEN CASH	43.304.636	22.812.401	20.492.235	89,83
RAIFFEISEN BALANCE	2.039.756	1.770.838	268.919	15,19
Ukupno OIF-ovi	55.877.661	34.422.063	21.455.598	62,33
UKUPNO	463.884.522	432.703.649	31.180.873	7,21

Pregled neto vrijednosti sredstava po dionici/udjelu prema izvještajima fondova i cijena po dionici ZIF-ova, prema zvaničnom službenom kursu SASE na dan 31.12.2012., 31.12.2013. i 31.12.2014. godine, daje se u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE		
	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.	31.12.12.	31.12.13.	31.12.14.
BIG	8,97	8,87	9,1	3,74	3,6	3,34
PREVENT INVEST	14,46	14,05	14,25	4,1	4,7	4,15
EUROFOND 1	6,53	5,79	4,77	1,65	1,98	2,09
BOSFIN	9,15	8,63	9,89	4,5	3,5	3,60
CROBIH FOND	9,46	9,16	9,06	5,61	6,01	5,80
PROF PLUS	10,12	8,73	8,99	3,48	3,6	4,24
HERBOS FOND	12,54	12,17	12,17	5,95	6,05	5,00
MI GROUP	10	8,2377	8,7371	4,31	4,3	4,10
NAPRIJED	10,04	10,49	10,64	2,64	2,06	1,46
FORTUNA FOND	9,61	9,26	8,33	4,2	6,3	5,00
BONUS	7,3	6,65	6,44	4,41	3,48	2,90
EUROHAUS BALANCED*	7,0019	7,8300	7,6849			
HYPO BH EQUITY	4,983	5,2236	5,3909			
LILIUM GLOBAL	2,2512	2,2191	2,2219			
LILIUM BALANCED	8,6430	8,8191	9,1187			
LILIUM CASH	10,0767	10,3842	10,5511			
RAIFFEISEN CASH	102,0469	104,3689	106,4496			
RAIFFEISEN BALANCE	nema podataka	102,6492	112,2048			

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 21.12.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Iz prezentiranih podataka u prethodnoj tabeli, vidi se da se tržišne cijene dionice ZIF-ova kreću u rasponu 13,70-60% njene neto knjigovodstvene vrijednosti. Struktura ulaganja zatvorenih investicijskih fondova, pa prema tome i IF-ova u F BiH, općenito, upućuje da, u FBiH, pretežno, posluju dionički fondovi.

Na dan 31.12.2014. godine, IF-ovi u svom portfelju imaju dionice različitih emitenata iz BiH i inostranstva, čija ukupna vrijednost iznosi 382.269.757 KM. Ulaganja u obveznice iznose 15.778.351 KM, ulaganja u ostale vrijednosne papire (npr. trezorski zapisi i udjeli OIF-ova) iznose 24.773.118 KM, dok depoziti i plasmani iznose 40.579.045 KM. Detaljan pregled strukture imovine fonda na dan 31.12.2013. godine dajemo u sljedećoj tabeli.

R. br.	Opis	vrijednost ZIF-ova 31.12.2014.	% u imovini ZIF-ova	vrijednost OIF-ova 31.12.2014.	% u imovini OIF-ova	vrijednost IF-ova 31.12.2014.	% u imovini IF-ova
1.	Dionice	375.489.044	90,35	6.780.713	12,05	382.269.757	81,02
2.	Obveznice	4.347.360	1,05	11.430.992	20,32	15.778.351	3,34
3.	Ostali vrijednosni papiri	14.489.938	3,49	10.283.179	18,28	24.773.118	5,25
4.	Depoziti i plasmani	14.210.000	3,42	26.369.045	46,86	40.579.045	8,60
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.062.414	1,46	1.385.363	2,46	7.447.776	1,58
6.	Nekretnine	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Ostala imovina	980.673	0,24	17.615	0,03	998.288	0,21
I	UKUPNA IMOVINA	415.579.429	100	56.266.906	100	471.846.335	100

* podaci za ovaj OIF odnose se na stanje na dan 30.9.2014. godine prema zadnjim izvještajima dostavljenim Komisiji

Osnovni kapital ZIF-ova na 31.12.2014. godine iznosio je 1.031.712.732 KM, koliko je iznosio, na isti dan prethodne godine, dok je vrijednost izdatih udjela svih OIF-ova iznosila 59.422.007 KM, što je povećanje za cca 53 %, u odnosu na stanje iz izvještaja za prethodnu 2013. godinu.

Vrijednost izdatih udjela je značajno porasla zbog činjenice da su tokom 2014. godine značajno povećan broja izdatih udjela od strane Otvorenog investicijskog fonda Raiffeisen Cash Sarajevo.

Ukupan broj dioničara ZIF-ova na dan 31.12.2014. godine iznosi 201.024. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2013. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 0,39 % ili 792 dioničara.

Pregledi broja dioničara po fondovima, uporedno po godinama, dati u tabeli i grafičkom prikazu.

ZIF	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu ZIF-a											
	31.12.2014.						31.12.2013.					
	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupno	% učešća
BIG	35.227	6	0	3	35.236	17,53	35.465	6	1	2	35.474	17,58
EUROFOND-1	25.641	4	3	2	25.650	12,76	25.679	5	2	2	25.688	12,73
PROF-PLUS	23.812	3	1	5	23.821	11,85	23.958	4	5	3	23.970	11,88
MI GROUP	21.545	11	2	2	21.560	10,73	21.705	11	2	3	21.721	10,76
NAPRIJED	19.061	3	5	4	19.073	9,49	19.088	1	3	5	19.097	9,46

FORTUNA FOND	18.045	5	4	5	18.059	8,98	18.074	6	4	2	18.086	8,96
CROBIH FOND	16.735	3	0	2	16.740	8,33	16.844	3	0	2	16.849	8,35
BOSFIN	12.461	8	6	2	12.476	6,21	12.462	8	6	2	12.478	6,18
HERBOS FOND	11.103	2	1	3	11.109	5,53	11.175	3	1	3	11.182	5,54
BONUS	9.012	6	1	4	9.023	4,49	8.955	6	0	4	8.965	4,44
PREVENT INVEST	8.264	6	3	4	8.277	4,12	8.296	5	2	3	8.306	4,12
Ukupno					201.024		201.701	58	26	31	201.816	

U 2014. godini, ukupan promet vrijednosnih papira, u ime i za račun investicijskih fondova, iznosio je 104.1038.074 KM, od čega se 61.491.298 KM odnosi na kupovine, a 42.546.776 KM na prodaje vrijednosnih papira. Fondovi su, dakle, više investirali u odnosu na prodaju vrijednosnih papira iz portfelja. Od ukupno ostvarenog prometa, cca 73% se odnosi na učešće ZIF-a, a 27% na učešće OIF-ova. Kad kupovnih transakcija učešće ZIF-ova u ukupnom prometu iznosilo je cca 65, dok je u prodajnom prometu učešće iznosilo cca 85%.

S obzirom da je, tokom 2014. godine, prometovano sa cca 22% vrijednosti ukupne imovine fondova, proizlazi da je investicijska aktivnost u 2014. godini bila na višem nivou u odnosu na prethodnu godinu kada je prometovano sa cca 15% vrijednosti ukupne imovine fondova, što znači da se nastavlja trend povećanja investicijske aktivnosti investicijskih fondova.

Upravni postupci u oblasti investicijskih fondova obuhvataju rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica koji se odnose na promjene uprave i nadzornih odbora (22), upisa promjene osnovnog kapitala u registru fondova (3), zahtjeve za sticanje udjela u društvima za upravljanje (5), saglasnosti na izmjene Statuta (6), promjena banke depozitara (3), odobrenje promotivnih aktivnosti (3), uvrštenje na listu revizijskih društava za reviziju izvještaja investicijskih fondova (2). Ukupno je bilo u rješavanju u upravnim postupcima 49 zahtjeva, od toga riješeno je 44, a u toku je rješavanje pet zahtjeva.

Komisija vodi Registar fondova u koji se upisuju podaci o ZIF-ovima i DUF-ovima. U registru fondova izvršen je upis 20 promjena koje se odnose na promjene članova nadzornog odbora (14) i članova uprave (4) DUF-a i ZIF-a, te promjene osnovnog kapitala DUF-a (2).

Dozvole za obavljanje poslova investicijskih menadžera u društvima za upravljanje ima 12 lica. Dozvole za banke depozitare investicijskih fondova ima šest banaka.

VI - Objavljivanje finansijskih izvještaja

Za dioničare i investitore koji učestvuju u upravljanju u dioničkim društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procjene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne. Istovremeno, transparentnost u objavljivanju finansijskih izvještaja i informacija bitnih za poslovanje društava preduslov su za dobro korporativno upravljanje. Pravovremeno i potpuno objavljivanje informacija obezbjeđuje pristup informacijama svim zainteresiranim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu vrijednosnih papira, sredinom prošle godine donijet je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o objavljivanju izvještaja emitenata, kojim je propisano da otvorena društva čijim se dionicama trguje na berzi godišnje i polugodišnje izvještaje o poslovanju objavljuju na web stranici berze, a Komisiji su dužni dostaviti potvrdu o tome. Ostala dionička društva mogu objavljivati izvještaje na web stranici berze ili u dnevnim novinama.

Izvještaji za 2013. godinu dostavljeni su na propisanim obrascima u elektronskoj formi i objavljeni na web stranici Komisije za privredna društva, banke i osiguravajuća društva, brokerske kuće i DuF- ove i fondove.

Pravilnik propisuje i obavezu dostavljanja kvartalnih izvještaja društava koja su uvrštena na kotaciju na Sarajevskoj berzi. Novi obrasci za elektronsko izvještavanje usklađeni su sa računovodstvenim standardima i objavljeni na web stranici Komisije. Na osnovu informacija o postupanju emitenata u vezi izvršavanja obaveze izvještavanja i objavljivanja informacija o poslovanju dioničkih društava vidljiv je pomak iz godine u godinu, mada još uvijek ima potrebe za preduzimanje mjera i aktivnosti prema jednom broju dioničkih društava koja ne izvršavaju svoje obaveze. Komisija će kroz mjere iz njene nadležnosti nastojati unaprijediti primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja na našem tržištu.

VII – Nadzor

U 2014. godini u vršenju nadzora na tržištu vrijednosnih papira su obavljani redovni i vanredni nadzori učesnika na tržištu, te nadzori po predstavkama pravnih i fizičkih lica i po službenoj dužnosti.

Izvršeni su sljedeći neposredni vanredni i redovni nadzori:

- Neposredni vanredni nadzor Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo – sazivanje i održavanje 18 skupštine – sačinjen izvještaj;
- Neposredni nadzor vanredne aukcije dionicama BOR Banke d.d. Sarajevo. Po provedenom neposrednom nadzoru izdata Javna opomena profesionalnom posredniku SEE Investment Solutions d.o.o. Sarajevo, kao i Nalozi za otklanjanje nedostataka po obavljenom nadzoru izdati Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo; UNIBROKER d.o.o. Sarajevo; VGT BROKER d.o.o. Visoko i AW BROKER d.o.o. Sarajevo;
- Neposredni vanredni nadzor prometa dionicama Valjčiči d.d. Konjic Izdat zapisnik AW Broker d.o.o. Sarajevo, upućena akta za Valjčiči d.d. Konjic – mali dioničari i uprava; podneseni prekršajni nalozi protiv pravnog lica: „Polisara“ d.o.o. Sarajevo i profesionalnog posrednika „AW BROKER“ d.o.o. Sarajevo;
- Neposredni vanredni nadzor prometa dionicama IK Banke d.d. Zenica, na osnovu kojeg je svim brokerskim društvima upućeno Upozorenje u vezi sa prijedom naloga, Agenciji za bankarstvo FBiH dostavljeno obavještenje o vanrednom nadzoru IK Banke d.d. Zenica;
- Neposredni vanredni nadzor prometa i prijenosa vrijednosnih papira emitenata ELEKTRO GRUPA d.d. Jajce i ELEKTRO BOSNA d.d. Jajce u periodu od 01.01.2010. do 18.03.2014. godine. Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo dostavljena urgencija po ranije dostavljenom Izvještaju o počinjenom djelu, a po provedenom vanrednom nadzoru prometa dionica „Zadrugar“ d.d. Jajce i „Elektro grupa“ d.d. Jajce;
- Neposredni redovni nadzori društava za upravljanje fondovima i zatvorenih investicionih fondova – izdato osam zapisnika o obavljenom redovnom nadzoru. U

kontroli investicijske aktivnosti, između ostalog izvršena je provjera karakterističnih transakcija dionicama iz portfolia fondova, provjera konkretnih ulaganja sa investicijskim ciljevima definisanim prospektom ZIF-a, provjera postupanja u vezi sa ograničenjima propisanim odredbama Pravilnika o ulaganju zatvorenih investicionih fondova na inostranom tržištu, kao i provjera postupanja po odredbama Pravilnika o ulaganjima ZIF-ova sa javnom ponudom.

- Neposredni vanredni nadzor transakcija dionicama društva “Bosnalijek” d.d. Sarajevo u period 01.01.2012. – 30.04.2013. godine. Izdata je Javna opomena profesionalnom posredniku Eurohaus d.o.o. Sarajevo i Državnom tužilaštvu BiH dostavljena Informacija o neposrednom vanrednom nadzoru transakcija dionicama društva “Bosnalijek” d.d. Sarajevo u period 01.01.2012. – 30.04.2013. godine.

Izvršeno je 28 posrednih vanrednih nadzora po predstavakama ili po službenoj dužnosti.

VIII - Normativne aktivnosti

Komisija je u 2014. godini u normativnoj oblasti realizovala izradu novih ili izmjenu propisa saglasno svojim ovlaštenjima u primjeni zakona i potrebama regulacije tržišta kapitala.

U okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom Komisija je donijela potrebne podzakonske propise kojima se reguliše tržište vrijednosnih papira, emisije i promet na tržištu vrijednosnih papira, izdavanje dozvola ovlaštenim učesnicima i njihovo poslovanje, vođenje registra emitenata, korporativno upravljanje i finansijsko izvještavanje o poslovanju ovlaštenih učesnika i emitenata vrijednosnih papira.

U 2014. godini Komisija je donijela sljedeće podzakonske propise:

- 1) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima, u dva navrata,
- 2) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira,
- 3) Pravilnik o dopuni Pravilnika o emisiji vrijednosnih papira,
- 4) Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima i ograničenju ulaganja zatvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom,
- 5) Pravilnik odopuni Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara,
- 6) Odluka o izmjeni Odluke o tarifi naknada.

Proces usklađivanja propisa sa Direktivama Evropske Unije, u skladu sa preuzetim obavezama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, proveden je u znatnoj mjeri prilikom donošenja novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, kao i propisa koji su doneseni radi primjene ovih zakona. Radi daljeg usklađivanja sa direktivama Evropske Unije izrađen je i dostavljen u proceduru usvajanja novi Zakon o preuzimanju dioničkih društava, koji je usklađen sa Direktivom 2004/25/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o preuzimanju dioničkih društava, od 21. 04. 2004. godine. Inicirana je izrada nacrta novog Zakona o privrednim društvima. U okviru javne rasprave o nacrtu Zakona o privrednim društvima, Komisija je nadležnom ministarstvu dostavila detaljne i obrazložene primjedbe i sugestije na nacrt ovog zakona. Prijedlog Zakona o privrednim društvima već je usvojen na jednom od domova Parlamenta Federacije BiH.

IX – Programski ciljevi za 2015. godinu

Komisija je donijela Program rada za 2015. godinu, kojim su detaljno utvrđene planirane aktivnosti i poslovi i zadaci. U programu rada kao prioritetne su planirane aktivnosti na ostvarivanju zakonom utvrđenih nadležnosti Komisije u oblasti regulacije i nadzora tržišta,

unapređenje standarda poslovanja profesionalnih učesnika na tržištu, korporativnog upravljanja, transparentnosti tržišta, te zaštite interesa investitora i integracije i razvoja tržišta.

U narednom periodu će biti neophodno posebnu pažnju posvetiti stabilizaciji i oporavku tržišta, preduzeti mjere i ekonomske reforme koje će doprinijeti stvaranju ambijenta za veću zainteresiranost za ulaganje domaćih i stranih investitora. Interes za ulaganje u vrijednosne papire može se postići poboljšanjem uslova za ulaganje i rastom ekonomske aktivnosti privrednih subjekata, ubrzanjem procesa privatizacije, emisijom novih dionica i obveznica i poticanjem javne ponude kao osnovnog načina emisije dionica, ali i kroz unapređenje transparentnosti tržišta i afirmaciju principa i standarda korporativnog upravljanja u dioničkim društvima.

U cilju racionalnije i efikasnije organizacije, smanjenja troškova i stvaranja povoljnijih uslova za investitore, bilo bi potrebno na nadležnim organima razmotriti inicijativu objedinjavanja regulatora u Federaciji BiH i stvaranje jedne institucije koja bi bila nadležna za regulaciju i nadzor na finansijskom tržištu (za tržište kapitala, bankarski sektor i sektor osiguranja), kako je to već organizovano u pojedinim evropskim zemljama.

U cilju podrške razvoju tržišta planira se analiza i dogradnja podzakonskih propisa prema zakonima iz oblasti tržišta kapitala, poboljšanje transparentnosti tržišta, informisanja i edukacije javnosti i učesnika na tržištu kapitala i afirmacija prednosti koje za investitore pruža tržište kapitala. Posebno je potrebno razmotriti i analizirati stanje i funkcionisanje društava za upravljanje fondovima i zatvorenih investicijskih fondova u cilju preduzimanja preventivnih mjera i iznalaženja rješenja za njihovo dalje poslovanje.

Zbog potrebe usklađivanja sa standardima i direktivama Evropske Unije i poboljšanja uslova za poslovanje i funkcionisanje privrednih društava i primjenu standarda korporativnog upravljanja, očekuje se donošenje novog Zakona o privrednim društvima koji se nalazi u formi prijedloga u parlamentarnoj proceduri usvajanja. Na inicijativu Komisije izrađen je i nalazi se u proceduri usvajanja u Parlamentu Federacije BiH novi prijedlog Zakona o preuzimanju dioničkih društava. Takođe, planira se inicirati izmjene i dopune Zakona o investicijskim fondovima.

Planira se nastavak saradnje sa nadležnim organima entiteta i države u pripremi zakona i propisa iz oblasti tržišta kapitala i usaglašavanje sa propisima Evropske Unije, kao i saradnja sa drugim regulatorima u zemlji na usaglašavanju propisa, razmjeni informacija i integraciji tržišta. U tom smislu inicirat će se održavanje zajedničkog sastanka komisija za vrijednosne papire Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Takođe, značajno je nastaviti saradnju i održavanje zajedničkog sastanka sa regulatorima tržišta kapitala u regionu na bazi Deklaracije o saradnji regulatora i zajedničkih projekata.